

ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»
 Кафедра світової літератури та російського мовознавства
СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва курсу	СТИЛІСТИКА
Веб-сайт для курсу	http://do1.luguniv.edu.ua/ http://do.luguniv.edu.ua/
Мета й завдання курсу	<p>Мета курсу – сформувати у студентів фахові компетентності і практичні навички, необхідні для виконання професійних функцій на високому рівні, створити цілісну уяву про стилістичну систему російської мови, навчити студентів вільно користуватися ресурсами російської мови і різноманітними мовними засобами функціональних стилів в різних комунікативно-мовних умовах.</p> <p>Завдання:</p> <ul style="list-style-type: none"> • сформувати вміння та навички стилістичного аналізу текстів різних жанрів і функціональних стилів; • навчити студентів розбиратися в аспектах стилістичного аналізу, вміти використовувати залученні знання та вміння в мовленнєвій практиці та в майбутній педагогічній та науково-дослідницькій діяльності.
Тривалість курсу	1 семестр, 3 кредити, 90 годин
Результати навчання	<p>Загальні та фахові компетентності, які формуються у процесі вивчення дисципліни:</p> <p>ІК 1. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі й практичні проблеми в галузі середньої освіти, що передбачає застосування теорій та методів освітніх наук і характеризується комплексністю й невизначеністю педагогічних умов організації навчально-виховного процесу в основній (базовій) середній школі.</p> <p>ЗК 1. Здатність діяти відповідально і свідомо на засадах поваги до прав і свобод людини та громадянина; реалізувати свої права і обов'язки; усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку.</p> <p>ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК 3. Здатність використовувати інформаційні й комунікаційні технології для виконання завдань у сфері професійної діяльності, зокрема, для пошуку, оброблення інформації з різних джерел (друкованих, цифрових).</p> <p>ЗК 4. Здатність учитися протягом життя й оволодівати сучасними знаннями; розвивати свій інтелектуальний рівень, розширювати загальнокультурний світогляд на різних етапах професійного зростання.</p> <p>ЗК 5. Здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях, виконанні професійних завдань, реалізації педагогічних функцій в умовах мінливого освітнього середовища, прийнятті ефективних рішень у професійній діяльності, відповідально ставитись до обов'язків, мотивувати людей задля досягнення спільної мети.</p> <p>ЗК 9. Здатність до критичного, раціонального мислення, толерантності до різних ідей, нових точок зору і фактів дійсності, самооцінки, формулювання відповідної</p>

аргументації для розв'язання проблем, усвідомлення необхідності самоосвіти, фізичного вдосконалення, дотримання здорового способу життя з метою реалізації особистісного потенціалу й користі суспільству.

ЗК 10. Здатність до письмової й усної комунікації засобами української, російської й англійської мов; володіння різними видами мовленнєвої діяльності; спроможність розв'язувати комунікативні завдання російською, англійською мовами як усно, так і письмово, удосконалювати мовленнєві навички.

Фахові компетентності:

ФК 3. Здатність інтерпретувати й зіставляти мовні та літературні явища, використовувати різні методи й методики аналізу тексту.

ФК 6. Здатність орієнтуватися в літературному процесі країн і народів світу (від давнини до сучасності), спадщині світового письменства в культурно-історичному, літературознавчому, мовознавчому контекстах, використовувати наочно-дидактичні матеріали, можливості художніх творів задля формування національної свідомості, морально-етичних якостей учнів, ціннісних орієнтирів у сучасному суспільстві.

ФК 7. Здатність формувати й розвивати мовно-комунікативні уміння та навички учнів, якісно реалізовувати види мовленнєвої діяльності (читання, аудіювання, говоріння, письмо) завдяки достатньому обсягові знань із фонетики, лексики, граматики, орфографії, пунктуації, стилістики й культури мовлення української, російської та іноземної мов. Володіти методикою розвитку зв'язного мовлення учнів й підготовки творчих робіт; дотримуватися сучасних мовних норм з російської, англійської мов, використовувати різні форми й види комунікації в професійній діяльності, обирати мовні засоби відповідно до стилю й типу тексту.

ФК 8. Здатність до організації самостійної роботи, спрямованої на опанування новими знаннями в галузі професійної діяльності; здійснювати власні дослідження в освітній діяльності проблемно-пошукового й творчого характеру, узагальнювати й оприлюднювати результати розроблення актуальної проблеми (у фахових виданнях, виступах тощо).

ФК 9. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію, оперувати нею у професійній діяльності, інтегрувати навчальну та дослідницько-пошукову діяльність, розвивати в учнів критичне мислення, креативні здібності, мотивацію пізнавальної діяльності.

У здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти після завершення курсу будуть сформовані наступні компетентності:

ПРН 3. Знає мову професії, термінологію свого фаху, джерела поповнення лексики російської літературної мови, англійської мови; основні умови ефективного мовленнєвого спілкування, стилі, жанри; технології різних видів лінгвістичного, літературознавчого й методичного аналізу; знає мовні норми, соціокультурну ситуацію розвитку російської, англійської мов, особливості використання мовних одиниць у певному контексті, мовний дискурс художньої літератури й сучасності.

ПРН 4. Знає специфіку перебігу літературного процесу різних країн у культурному контексті, епохи, літературні напрями, течії, жанри, стилі, здобутки національних літератур, художні твори класики й сучасності.

ПРН 5. Знає основи цифрових пристроїв, онлайн-сервіси мережі Інтернет; знає

правила критичного оцінювання інформації та критерії медіа грамотності; професійні онлайн спільноти та електронні (цифрові) ресурси для безперервного професійного розвитку впродовж життя; мережевий етикет у професійній діяльності; правила безпеки в цифровому середовищі, наслідки впливу цифрової інформації на людину.

ПРН 7. Володіє державною, російською, англійською мовами для формування комунікативної компетентності фахівця, необхідної для здійснення професійного спілкування. Знає ознаки безпечного освітнього середовища, стратегії ненасильницької та безконфліктної комунікації з учасниками освітнього процесу, методи ведення діалогу та полілогу, використання вербальних і невербальних засобів, усвідомленого та емпатичного слухання.

ПРН 8. Знає вікові й індивідуальні особливості учнів (вік, здібності, інтереси, потреби, мотивація, можливості, досвід тощо), їх вплив на засвоєння навчального матеріалу та успішну соціалізацію як суб'єктів мовно-літературного освітнього процесу.

ПРН 9. Знає сучасні методи науково-дослідницької, проблемно-пошукової роботи за спеціальністю, вимоги законодавства щодо академічної доброчесності та використання об'єктів авторського права.

ПРУ 1. Уміє застосовувати набуті знання в освітньому процесі, професійному спілкуванні; сприяє опануванню учнями іноземної мови, літератури для вирішення комунікативних завдань у практичних ситуаціях, розв'язувати складні спеціалізовані задачі та вирішувати практичні проблеми в галузі мовно-літературної освіти.

ПРУ 3. Володіє методиками білінгвального й інтегрованого навчання мови, дидактикою багатомовності та методикою паралельного вивчення споріднених мов, методикою роботи в гетерогенному (змішаному) навчальному середовищі. Володіє методами і прийомами аналізу мовних одиниць, порівнює мовні та літературні факти, явища, визначає їхні подібності й відмінності, сприяє опануванню учнями російської, англійської мов для вирішення комунікативних завдань у життєвих ситуаціях.

ПРУ 7. Уміє працювати з теоретичними та науково-методичними джерелами, обробляти, систематизувати й застосовувати в освітній діяльності критично оцінювати достовірність, надійність інформації, вплив інформації на свідомість і розвиток учнів; використовувати відкриті електронні (цифрові) освітні ресурси педагогічного спрямування для професійного розвитку та обміну педагогічним досвідом, створювати та наповнювати власне е-портфоліо; уникати небезпек в інформаційному просторі; забезпечувати захист і збереження персональних даних; аналізувати досвід роботи вчителів, моделювати елементи педагогічної діяльності.

ПРУ 8. Володіє методами і прийомами науково-дослідницької, проблемно-пошукової діяльності в мовно-літературній освіті, уміє здійснювати наукове дослідження й публічно презентувати отримані результати з урахуванням вимог академічної доброчесності.

ПРК. 2. Ефективно спілкується в науково-навчальній, соціально-культурній та офіційно-ділових сферах; виступає перед аудиторією, бере участь у дискусіях, обстоює власну думку (позицію), дотримується культури поведінки й мовленнєвого спілкування.

ПРК. 4. Забезпечує діалог культур у процесі вивчення іноземної мови та зарубіжної літератури, створює умови для міжкультурної комунікації.

ПРА 1. Усвідомлює значущість своєї професії, має сформовані ціннісні

	орієнтири, здатний аналізувати та вирішувати значущі світоглядні проблеми та приймати рішення, визначати власну соціокультурну позицію в полікультурному суспільстві. ПРА 4. Усвідомлює необхідність навчатися впродовж життя і вдосконалювати з високим рівнем автономності набути кваліфікацію.
Тижневий розклад	аудиторних – 2; самостійна робота – 3.
Теми	<ol style="list-style-type: none"> 1. Предмет і завдання стилістики. 2. Система функціональних стилів. 3. Публіцистичний стиль; мова і стиль засобів масової комунікації. 4. Науковий стиль: характеристика, основні риси та ознаки. 5. Особливості офіційно-ділового стилю. 6. Літературно-художній стиль в системі функціональних стилів. 7. Стилiстичні ресурси лексики і фразеології. 8. Стилiстичні можливості морфології. 9. Стилiстичні можливості синтаксису. 10. Мовна норма. Існуючі підходи. Критерії нормативності. 11. Поняття стилістичної норми. 12. Взаємодія функціональних стилів сучасної російської мови. 13. Система функціональних різновидів літературної мови. Принципи їх виділення. 14. Стилiстичний аналіз тексту.
Орієнтація (на кого розрахований курс)	Курс розраховано на здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Освітні програми 014 Середня освіта (Мова і література (російська, англійська)).
Резюме викладача	Мінаєва Елла Вікторівна – кандидат філологічних наук, доцент кафедри світової літератури та російського мовознавства Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. Сфера професійних інтересів: <ol style="list-style-type: none"> 1. Комунікативні технології. 2. Лінгвопоетика. 3. Лінгвістична концептологія. 4. Гендерна лінгвістика. 5. Інтернет-комунікації. 6. Дискурсологія.
Інформація для підтримання зв'язку з викладачем	e-mail: ella7773.em@gmail.com
Попередня підготовка	Для вивчення дисципліни необхідні знання, вміння та компетенції, отримані в рамках вивчення шкільного курсу мови, а також вузівських курсів «Вступ до мовознавства», «Практичний курс російської мови і культура мовлення», розділів курсу «Сучасної російської мови».
Як навчатися?	Вивчення курсу має являти собою певну систему: <ul style="list-style-type: none"> - конспектування лекцій; - конспектування наукової та навчальної літератури з тем і питань, винесених для самостійного вивчення;

	<ul style="list-style-type: none"> - самостійну підготовку до практичних занять (опрацювання теоретичних питань та виконання практичних завдань); - виконання індивідуальних завдань та ін.
Навчальні матеріали	<p style="text-align: center;">Основна навчальна література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Наумова Т. М. Зіставна стилістика російської та української мов : навчальний посібник. Маріуполь : ПДТУ, 2018. 165 с. 2. Горшков А. И. Русская стилистика : учеб. для пед. ун-тов и гуманитар. вузов / А. И. Горшков. М. : АСТ : Астрель, 2006. 367 с. 3. Горшков А.И. Русская стилистика и стилистический анализ произведений словесности: Учеб. для педагогических университетов и гуманитарных вузов. М.: Литературный институт им. А.М. Горького, 2008. 542 с. 4. Кожина М. Н. Стилистика русского языка : учебник . Москва : Флинта : Наука, 2010. 223 с. 5. Розенталь Д. Э. Практическая стилистика русского языка. Москва: АСТ, 1998. 381 с. 6. Розенталь Д.Э. Справочник по русскому языку. Практическая стилистика. М.: Оникс 21 век: Мир и образование, 2001. 381 с. <p style="text-align: center;">Додаткова література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пономарьова Л.В. Практичний курс стилістики російської мови: Навчальний посібник з курсу «Стилiстика сучасної російської мови» для студентiв спецiальностi 035 Фiлологiя денної та заочної форм навчання. Маріуполь: ПДТУ, 2020. 95 с. 2. Антонова Е.С. Русский язык и культура речи : учебник. Москва : Академия, 2007. 320 с. 3. Винокур Т. Г. Говорящий и слушающий: варианты речевого поведения / Вступ. ст. Л. П. Крысина. Изд. 5-е. М. : URSS, 2016. 171 с. 4. Винокур Т. Г. Закономерности стилистического использования языковых единиц поведения. 2-е изд. М. : Либроком, 2009. 242 с. 5. Григорьева О.Н. Стилистика русского языка: Учебное пособие для иностранцев. М.: НВИ-ТЕЗАУРУС. 2000. 164 с. 6. Земская Е. А. Русская разговорная речь : лингвист. анализ и проблемы обучения : учеб. пособие. 3-е изд., перераб. и доп. М. : Флинта : Наука, 2004. 239 с. 7. Культура устной и письменной речи делового человека: Справочник. Практикум. 12-е изд. Москва : Флинта: Наука, 2006. 8. Мальханова И.А. Деловое общение: Учебное пособие. 2-е изд., перераб. Москва : Академический Проект, 2003. 9. Окунцова Е.А. Трудности устной речи: Словарь-справочник / Отв. Ред. Е.В. Скворецкая. М. : Изд-во Моск. ун-та, 2004. 10. Нормы русского литературного языка : учебное пособие по культуре речи. / Л. А. Константинова, Л. В. Ефремова, Н. Н. Захарова и др. М. : Флинта : Наука, 2010. 168 с.

	<p>11. Попов С.Л. Практическая стилистика русского языка. Контрольные задания. Харьков: ХНУ имени В. Н. Каразина, 2007. 30 с.</p> <p>12. Приходько В. К. Выразительные средства языка : учебное пособие. Москва : Академия, 2008. 256 с.</p> <p>13. Русский язык и культура речи: Учебник / А.И. Дунев, В.А. Ефремов, Е.В. Сергеева, В.Д. Черняк. Под ред. В.Д. Черняк. СПб: САГА; М.: ФОРУМ, 2004.</p> <p style="text-align: center;">Інформаційні ресурси</p> <p>1. Информационно-справочный портал «Русский язык»: www. gramota. ru</p> <p>2. Сайт Издательского дома «1 сентября»: www. 1september. ru</p> <p>3. Образовательный портал «Учеба»: www. ucheba. com</p> <p>4. Русский филологический портал: www. philology. ru</p> <p>5. Интерактивные словари русского языка: www. slovari. ru</p>	
Необхідне устаткування	Комп'ютер, мережа Інтернет.	
Оцінювання (онлайн / очно)	Очно, онлайн	
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду діяльності)	Семестрову рейтингову оцінку розраховують, виходячи з критеріїв: <ul style="list-style-type: none"> - письмові модульні контрольні роботи – 40%; - результати роботи на практичних заняттях – 40%; - самостійна робота – 20%. <p>Критерії оцінювання результатів навчання</p>	
	Кількість відсотків	Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти
	90 - 100	Вільно володіє навчальним матеріалом, висловлює свої думки, робить аргументовані висновки, рецензує відповіді інших здобувачів, творчо виконує індивідуальні та колективні завдання; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань; вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань.
	83 - 89	Вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні огріхи у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці.
	75 - 82	Недостатньо повно засвоює навчальний матеріал, намагається застосовувати знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає огріхи у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці.

	63 - 74	Володіє навчальним матеріалом поверхово, фрагментарно, на рівні запам'ятовування відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків, знайомий з основними поняттями навчального матеріалу.
	50 - 62	Частково володіє навчальним матеріалом, не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації має елементарні нестійкі навички виконання завдання
	20-49	Має фрагментарні знання (менше половини) при незначному загальному обсязі навчального матеріалу; відсутні сформовані уміння та навички; під час відповіді допускаються суттєві помилки.
	1 - 19	Не володіє навчальним матеріалом.
	<p>Підсумковим балом є арифметична сума балів, отриманих здобувачем вищої освіти за всі види робіт з освітнього компонента. Максимальна кількість балів становить 100 балів.</p> <p>Виставлення семестрової оцінки за освітнім компонентом регламентується п. 3.8 Положення про організацію освітнього процесу в ДЗ „Луганський національний університет імені Тараса Шевченка” (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/poloj_organiz_ocv_protov_nov2020.pdf).</p> <p>У разі, якщо здобувач вищої освіти вважає оцінку за екзамен або залік необ'єктивною, він може подати звернення про оскарження результатів оцінювання відповідно до процедури (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/2_10_protov_zabezp_yakist_osvita_2020.pdf).</p> <p>Перескладання освітнього компонента відбувається за процедурою: http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2020/05/2_2_protov_zabezp_yakist_osvita.pdf. Проведення факультативних занять для повторного оцінювання освітнього компонента відбувається за процедурою: http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/2_3_protov_zabezp_yakist_osvita_2020.pdf.</p>	
Забезпечення виконання принципів академічної доброчесності	Буде забезпечено виконання принципів професіоналізму та компетентності, партнерства, взаємної поваги, прозорості оцінювання знань.	